

кінотеатрах Лос Анджелеса. Академіки голосують відповідно до свого профілю. Аби потрапити на номінування, потрібно виконати низку умов, насамперед — технічної відповідності. «Мамай» знятий за новою технологією (система Долбі Діджітал), тож йому вдалося пройти техкомісію, а також заручитися рекомендацією трьох американських академіків. Продюсери фільму уклали угоди з американськими дистриб'юторами, що також є обов'язковою умовою.

Мова, настояна на євшан-зіллі

Фільм Олесь Саніна «Мамай» мовби висічений, викресаний на вапнякових стінах предковичних печер — із цих глибин підсвідомості навіть шкірою чуємо поклик предків: і вже три брати, притрушені борошном камінного пилу, втікають не з турецького рабства, а з неволі холодного і німого каменю, з якого їх вже сотні разів різбив і знову розбивав на друзки несамовитий у

пошуках істини митець.

Ми ж, як той «піший-пішаниця, той чужий-чужениця», мов за стремена утікачів-братів, ловимось за єдино можливий для нас порятунок — живе слово, а воно, наче непорочне зачаття, ще в стані творення, воно водночас є заклинанням, благанням і замовлянням, Слово — як сіль землі, що паде із чола, зраненого степовим тернищем:

...Коней за стремена хапає,
Слізьми поливає,
СЛОВАМИ промовляє:
Братіки мої рідненькі,
Як голубоньки сивенькі,
Станьте, коні попасіте,
Мене обіждіте,

До городів християнських хоч

мало підвезіте...

Та їх, цих «городів християнських», іще й немає, нема ні старозавітних законів, ані новозавітних заповідей, все, що існує, — з'являється з пилу Дикого Поля, бореться за своє біологічне існування, бореться од ранку до ночі, од сонця до місяця, бо мусить промайнути під босими ногами «пішого-пішаниці» не одне трипільське,

скіфсько-сарматське, греко-еллінське, острогоське, татаро-половецьке тисячоліття, доки згрубіла, шкарубка од сівби і полоття рука юної матері — вічної «Вілендорфської Венери» ляже на округлий всесвіт лона, де вже б'ється нове життя української раси. А знайдена серед ковили і кураю Музика (А.Загайкевич), перша — як молитву — прошептала слова, настояні на євшан-зіллі: «Братіки мої рідненькі...», щоб через двісті років Тарас Шевченко, сам у стані відчаю, звернувся до духовного абсолюту — єдино можливого для нього Бога України:

О милий Боже України,
Не дай пропасти на чужині,
В неволі вольним козакам!

(«Гамалія»)

Тільки ідентифікуючи себе в етнохарактерній семіологічній системі національної культури, можна досягти максимальної свободи в процесі творчої самореалізації. У цьому контексті фільм «Мамай» суголосний з епічною кінодрамою П.П.Пазоліні «Медя» із знаменитою Марією Калас в головній ролі

Софія Майданська

■ Вікторія Спесивцева у фільмі «Мамай». Режиср Олесь Санін.

